

T.C.
SÜLEYMANPAŞA KAYMAKAMLIĞI
Cumhuriyet İlkokulu Müdürlüğü

PANDEMİK İNFLUENZA
HAZIRLIK PLANI

İLETİŞİM

Tel: 0282 261 20 73 e- mail : 753789@meb.k12.tr

Tekirdağ – 2020

PANDEMİK İNFLUENZA EYLEM PLANI ONAYI

	ADI-SOYADI	İMZA	TARİH
HAZIRLAYAN Rehber Öğretmen	Damla Nur NEBİ		.../.../2020
KONTROL EDEN Müdür Yardımcısı	Nebi ŞAHİN		.../.../2020
ONAYLAYAN Okul Müdürü	Suat AYDIN		.../.../2020

İÇİNDEKİLER

PANDEMİK İNFLUENZA EYLEM PLANI ONAYI	2
PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET PLANI	4
1. GİRİŞ	4
1.1 GENEL BİLGİLER	4
2. AMAÇ VE HEDEFLER	5
2.2. PANDEMİK İNFLUENZA PLANININ HEDEFLERİ	5
3. SORUMLULUKLAR	6
4. TOPLU YAŞAM ALANLARI İÇEREN KURUM/KURULUŞLAR İÇİN PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET PLANLARININ HAZIRLANMASI	6
4.1. Mevcut Durum	6
4.2. Pandemi Dönemine Yönelik Faaliyetler	7
4.3. İletişim Planının Yapılması	7
4.4. Pandemi Öncesi ve Pandemi Sırasında Eğitimlerin Planlanması	7
4.5. Pandemi Dönemi İçin Personel İhtiyacının Belirlenmesi	7
4.6. Pandemi Döneminde İhtiyaç Duyulacak Tıbbi ve Diğer Malzeme İhtiyacı ve İhtiyacın Teminine Yönelik Planlama	7
4.7. Enfeksiyondan Korunma ve Kontrol Önlemlerinin Belirlenmesi	7
4.8. Pandemi Faaliyet Planlarının Tatbikatının Yapılması	8
5. KAPSAM	8
5.1. PANDEMİK İNFLUENZA KOORDİNASYON VE PLANLAMA EKİBİ	8
6. OKUL İÇİ HABERLEŞME LİSTESİ	9
10.2. EĞİTİM KURUMLARINDA YAPILACAKLAR	11
10.2.1. KİŞİSEL KORUYUCU ÖNLEMLERİN EĞİTİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN PERSONEL VE ÖĞRENCİLER TARAFINDAN UYGULANMASI	12
10.2.2. İNFLUENZA BENZERİ HASTALIK VAKALARININ SAPTANMASI VE BİLDİRİMİ	13
10.2.3. ENFEKSİYON KONTROLÜ İÇİN ÖNLEMLER VE EĞİTİM KURUMUNDA ALINACAK TEMİZLİK ÖNLEMLERİ	14
10.2.4. PANDEMİ DÖNEMİ	15
10.2.5. PANDEMİ SIRASINDA EĞİTİM ÖĞRETİME ARAVERİLMESİ	15
11. TOPLU YAŞAM ALANLARI İÇEREN KURUM/KURULUŞLAR İÇİN PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET PLANI KONTROL LİSTESİ	17
12. PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET ŞEMASI	18
12.1 PANDEMİ ÖNCESİ YAPILMASI GEREKEN FAALİYETLER	18
PANDEMİ ÖNCESİ YAPILMASI GEREKEN FAALİYETLER	18
12.2 PANDEMİ SIRASINDA YAPILMASI GEREKENLER FAALİYETLER	19
12.3 PANDEMİ SONRASI YAPILACAK FAALİYETLER	19

PANDEMİK İNFLUENZA FALİYET PLANI

1. GİRİŞ

1.1 GENEL BİLGİLER

İnfluenza, influenza virüslerinin yol açtığı bir solunum yolu hastalığıdır. Her yaş grubunda görülen ve ölümlere yol açan hastalık, bazı riskli gruplarda ağır seyretmekte ve daha fazla ölümlere neden olabilmektedir. Özellikle sonbahar ve kış aylarında görülen ve mevsimsel olarak seyreden influenza zaman zaman pek çok kişinin ölümüyle sonuçlanan salgınlara yol açmaktadır.

A, B, C ve D olmak üzere dört tip influenza virüsü bulunmaktadır. İnfluenza A virüsleri insan, domuz, at, kanatlı hayvanlar gibi canlıları enfekte edip hastalığa neden olurken bazı durumlarda da hastalığa neden olmayabilir. İnfluenza B virüsleri sadece insanlarda, influenza C domuz ve insanda, influenza D ise sadece sığırdaki hastalık yapabilmektedir. İnfluenza A ve B virüsleri insanlarda mevsimsel salgınlara neden olurken sadece influenza A virüslerinin pandemiye neden olduğu bilinmektedir.

Zaman zaman influenza virüslerinin genetik yapısında meydana gelen değişikliklere bağlı olarak yeni bir tipte influenza virüsü ortaya çıkmaktadır. Bu değişiklik hayvan influenza virüsünün genetik yapısında meydana gelebilme veya insan ve hayvan influenza virüslerinin her ikisinin genetik kombinasyonu ile ortaya çıkabilmektedir. Değişimlere bağlı olarak virüs insandan insana kolayca geçiş yeteneği kazanabilmektedir. Bu durum, virüsle daha önce hiç teması olmayan, virüsün yol açacağı enfeksiyonun gelişmesine yatkın olan kişilerin önemli bir kısmının hastalanmasına neden olmakta ve büyük çapta salgınlara yol açabilmektedir. Dünya çapında hızla yayılma potansiyeli olan böyle bir virüs, influenza pandemisine neden olabilir.

Kuşlardaki influenza virüsü suşlarının insanlarda yol açtığı salgınlar, yeni suşların insanlara bulaşma ve yayılabilme potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Son zamanlarda yapılan çalışmalarda kanatlı hayvanlardaki suşların, insanlarda ciddi/ağır hastalığa yol açma yeteneğinin daha fazla olduğu ve bu suşların kanatlı hayvanlarda endemik karakter kazandığı bildirilmektedir. Bu suşlar mevsimsel influenza virüsleri gibi etkili bir şekilde yayılırsa yeni bir pandemi gelişebilir.

İnfluenza pandemileri, 16.yüzyıldan beri 10-50 yıl arasında değişen aralıklarla şiddeti ve etkisi değişerek tekrarlamıştır. Yirminci yüzyılda influenzaya bağlı üç pandemi yaşanmıştır. Bunlar arasında en şiddetli olanı: 1918 yılında görülen ve Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) yarım milyon, bütün dünyada 20 milyondan fazla kişinin ölümüne yol açtığı tahmin edilen ve İspanyol gribi olarak adlandırılan influenza pandemisi.

21. yüzyılın ilk influenza pandemisini, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Haziran 2009'da, yeni influenza A(H1N1) pdm09 virüs alt tipinin ortaya çıkmasından sonra ilan etmiştir (Tablo 1). Bu virüs, Nisan 2009'da Meksika'dan başlayıp önce Kuzey Amerika'ya ve Batı Avrupa'ya daha sonra da dünya çapında hızla yayılarak bir pandemiye neden olmuştur. Virüs, domuz, kanatlı hayvanlar ve insan influenza virüslerine ait genetik özellikleri taşımaktadır. Virüsün yol açtığı pandemideki birinci dalga olarak kabul edilen beş ay içinde (Ağustos 2009 dönemine kadar) yaklaşık 200.000 vaka ve 1.800 ölüm bildirilmiştir.

2. AMAÇ VE HEDEFLER

2.1. PANDEMİK İNFLUENZA PLANI'NİN AMACI

Bir influenza pandemisinden etkilenecek personelin influenza pandemisini tanımalarını, rollerini ve sorumluluklarını yerine getirmek üzere en uygun şekilde hazırlık yapmalarını ve pandemi durumunda koordinasyon içinde hareket etmelerini yardımcı olacak bilgi ve çerçeveyi sağlamaktır.

Planlama, pandemik suşun bulaşmasını, hasta sayısını hastanede yatmayı ve ölümleri azaltabilir, kamu hizmetlerinin sürekliliğini sağlayabilir ve pandeminin ekonomik ve sosyal yükünü azaltır.

Eğitim kurumlarının influenza sezonunda toplumda enfeksiyonun yayılmasında önemli rol oynaması ve eğitim kurumlarında alınacak önlemlerin hastalığın toplumdaki yayılım hızında azalma sağlaması, eğitim kurumlarına ayrı bir önem verilmesini gerekli kılmaktadır.

Bir influenza pandemisinde, aşağıdaki durumlar beklenir:

- ❖ İnfluenza (grip), influenza virüslerinin yol açtığı bir solunum yolu hastalığıdır
- ❖ Enfeksiyonun, dünyanın her yerindeki bölgesel salgınlarla küresel düzeyde yayılabileceği göz önünde tutulması gereken noktalaradır.
- ❖ Çocuklarda ve yaşlılarda mevsimsel influenza hastalığının klinik tablosunun genç erişkinlere göre daha ağır seyrettiği bilinmektedir. Çocuklar daha uzun süre çevreye virüs yayarlar ve bulaştırıcıdırlar.
- ❖ Eğitim kurumlarının influenza sezonunda toplumda enfeksiyonun yayılmasında önemli rol oynamaktadır.
- ❖ Artan temasın olması nedeniyle hasta sayısı artacak, çalışanların ve öğrencilerin sayısı azalacak ve eğitim öğretim hizmetleri büyük ölçüde aksayacaktır.

2.2. PANDEMİK İNFLUENZA PLANININ HEDEFLERİ

Bu amaçlara yönelik olarak hazırlanan Pandemi İnfluenza Hazırlık Planı'nın hedefleri:

- ❖ Pandemiye karşı hazırlık ve faaliyet planlarının temelini oluşturacak teknik bilgileri sunmak,
- ❖ Pandemiye karşı yapılacak çalışmaların etkinliğini artırmak amacıyla pandemi ortaya çıkmadan önce gerçekleştirilmesi gereken faaliyetleri belirlemek ve önerilerde bulunmak,
- ❖ Bir pandemi sırasında ulusal koordinasyonu, kamu ve özel kuruluşlar arasındaki iş birliğini, kuruluşların rollerini, sorumluluklarını ve yapılması gereken çalışmaları belirlemek,
- ❖ Etkili bir influenza pandemisi cevabı için esas olacak ve gerçekleştirilmesi gereken girişimleri tanımlamak,
- ❖ Pandemi faaliyet planlarının hazırlanmasında sağlık hizmeti sunan kurum ve kuruluşlara yol göstermektir.

3. SORUMLULUKLAR

3.1. Eğitim Kurum ve Kuruluşların Pandemiye Yönelik Görev ve Sorumlulukları

- Pandemi Faaliyet Planlarının hazırlanması ve bu planlara uygun hareket edilmesi,
- Yurt/pansiyon pandemi planlarının hazırlanması,
- İlçe koordinasyon kurulunca talep edilen uygulamaların pandemi yönetimi kapsamında gerçekleştirilmesi,
- Eğitim kurumlarındaki devamsızlıkların günlük olarak İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü'ne / TSM'ye bildirilmesi,
- Eğitim kurumlarında, Sağlık Bakanlığı'nın önerileri doğrultusunda hijyen kurallarına uyulması konusunda azami özen gösterilmesi,
- Pandemi aşısı uygulamasının Sağlık Bakanlığı önerileri doğrultusunda Sağlık Müdürlüğü ile koordineli olarak yapılmasının sağlanması,
- Sağlık Bakanlığı'nın hazırladığı materyal kullanılarak eğitim kurumlarında pandemi ve enfeksiyondan korunma ve kontrol önlemleri hakkında öğretmenler tarafından eğitim verilmesinin sağlanması,
- Talep doğrultusunda sağlık hizmetleri alanında eğitim alan öğrencilerin görevlendirilmesinin sağlanması,
- Gönüllü personel teminine destek verilmesi,
- Yabancı dil tercüman desteğinin sağlanması,
- Eğitim ve öğretime ara verilmesine dair kararların Sağlık Müdürlüğü ile koordineli olarak Sağlık Bakanlığı'nın önerileri doğrultusunda gerçekleştirilmesi.

4. TOPLU YAŞAM ALANLARI İÇEREN KURUM/KURULUŞLAR İÇİN PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET PLANLARININ HAZIRLANMASI

Okullar, yatılı sosyal hizmet kuruluşları, yurtlar, geçici barınma merkezleri, pansiyonlar ve vb. toplu yaşanan kapalı ortamlarda solunum yolu ile bulaşan hastalıklar daha kolay bulaşmaktadır. Kurumda hizmetin devamlılığı ve personelin ve ikamet eden kişilerin sağlığının korunmasına yönelik planlamaların yapılması gerekmektedir.

Toplu yaşam alanı içeren kurum/kuruluşlar tarafından hazırlanacak pandemi faaliyet planı, plan hazırlanırken her toplu yaşam alanı içeren kurum/kuruluşta kurum içi ve kurum dışı koordinasyonun sağlanması amacı ile bir koordinatör belirlenmeli ve pandemi faaliyet planı hazırlama komisyonu oluşturulmalıdır. Planlamanın başlangıcından itibaren sağlık müdürlüğü ile koordinasyon içinde çalışılmalıdır.

Pandemi planı hazırlanırken aşağıda yer alan başlıklar ve içeriğine dikkat edilmeli ve planların kontrolünde Toplu Yaşam Alanları İçeren Kurum/Kuruluşlar İçin Pandemi İnfluenza Faaliyet Planları Kontrol Listesi kullanılmalıdır.

4.1. Mevcut Durum

Kurum/kuruluşun mevcut durumları belirtilirken en az aşağıda yer alan başlıklardaki özellikler belirtilmelidir.

- ✓ Personel sayısı,
- ✓ Kurumda ikamet eden kişi sayısı,
- ✓ Kurumda ikamet eden kişilerin yaş grupları ve dağılımı,
- ✓ Kurumda ikamet eden kişilerin kronik hastalıkların dağılımı,
- ✓ Oda sayısı, odalardaki yatak sayısı,
- ✓ Kurumda yatak doluluk oranı,
- ✓ Sağlık hizmeti sunumunun nasıl yapıldığı,

4.2. Pandemi Dönemine Yönelikler Faaliyetler

Kapalı ve kalabalık ortamlarda influenza virüsünün yayılımı hızla olduğundan hastalığın bulaştırıcı olduğu dönemde hastalık belirtileri olan kişilerin bir arada kalmasını sağlamak üzere yaşam alanları belirlenmeli ve bu amaçla ayrılabilir alanlar belirtilmelidir. Hasta kişilerin izolasyonu amacı ile düzenlenecek bu alanlar için ek yatak ve diğer malzeme ihtiyacı var ise miktarı ve temin yöntemi belirlenmelidir. Eğer kurumda sağlık hizmeti sunulmuyor ise hastalık belirtileri gösteren kişilere sağlık hizmet sunumunun nasıl sağlanacağı sağlık müdürlüğü ile koordineli olarak planlanmalıdır. Kurum/kuruluş içi enfeksiyondan korunma ve kontrol önlemlerine yönelik planlama yapılmalıdır.

4.3. İletişim Planının Yapılması

Kurum/kuruluş içi, dışı ve sağlık müdürlüğü iletişim planı hazırlanmalıdır. Kurum personeli, ikamet eden kişilerin iletişim bilgileri kayıt altına alınmalı ve düzenli aralıklarla güncellenmelidir. Ayrıca İl/ilçede sağlık müdürlükleri başta olmak üzere pandemi döneminde iletişim kurulacak kurumlar belirlenmeli ve iletişim bilgileri alınmalı ve güncellenmelidir.

4.4. Pandemi Öncesi ve Pandemi Sırasında Eğitimlerin Planlanması

Mevsimsel influenza, genel enfeksiyondan korunma ve kontrol önlemleri, kişisel hijyen kuralları ve pandemi planı vb. konuları da içerecek şekilde eğitim planlaması yapılmalıdır. Planlama, eğitimin kimin tarafından, hangi aralıklarla verileceğini içermelidir.

4.5. Pandemi Dönemi İçin Personel İhtiyacının Belirlenmesi

Orta şiddetli bir pandemide, kurum/kuruluştaki çalışan iş gücünü oluşturan personelin %20'sinin hastalanabileceği ve buna ek olarak bir kısmının da hasta bir yakınına (çocuğu, eşi vb.) bakması gerebileceğinden dolayı işe devamsızlık yapacağı beklenmektedir. Bu durumun personel planlaması yapılırken göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

4.6. Pandemi Döneminde İhtiyaç Duyulacak Tıbbi ve Diğer Malzeme İhtiyacı ve İhtiyacın Teminine Yönelik Planlama

- ✓ Kurumumuz bünyesinde bulunan kişi / kişiler arasında mevsimsel influenza risk grubunda olanlar belirlenmeli,
- ✓ Sağlık kurumuna başvuran hastalarda bulaşın engellenmesi amacı ile kullanılmak üzere ihtiyaç duyulacak cerrahi maske miktarı belirlenmeli, bu ihtiyaçların karşılanmasına yönelik tedarik planları yapılmalıdır.

4.7. Enfeksiyondan Korunma ve Kontrol Önlemlerinin Belirlenmesi

Kurum/kuruluş genelinde özellikle solunum yoluyla bulaşan hastalıklara yönelik enfeksiyondan ve kontrol önlemlerinin artırılması amacıyla semptom gösteren kişilere yönelik maske dağıtımı, hastalık belirtisi gösteren kişilerin ayrı bir alanda takibi ve izolasyonu vb. planlanmalıdır.

4.8. Pandemi Faaliyet Planlarının Tatbikatının Yapılması

Toplu yaşam alanı içeren kurum/kuruluşlarda pandemi faaliyet planı uygunluğunun ve işlerliğinin değerlendirilmesi amacı ile sağlık müdürlüğü ile birlikte tatbikat yapılmalı, tatbikat sırasında belirlenen eksikliklerin düzenlenmesine yönelik çalışmalar yürütülmelidir.

5. KAPSAM

Bu talimat, influenza pandemisi sırasında Süleymanpaşa Cumhuriyet İlkokulu Müdürlüğü'nde uygulanır.

5.1. PANDEMİK INFLUENZA KOORDİNASYON VE PLANLAMA EKİBİ

PANDEMİK INFLUENZA FAALİYET PLANI HAZIRLAMA KOMİSYONU/EKİBİ	
Suat AYDIN	Okul Müdürü
Nebi ŞAHİN	Müdür Yardımcısı
Damla Nur NEBİ	Rehber Öğretmen

5.2. KURULAN KOMİSYON/EKİP GÖREV VE SORUMLULUKLARI

EĞİTİM HİZMETLERİ	İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Okul Sağlığı Hizmetleri
PANDEMİ İZLEME HİZMETLERİ	Eğitim/Öğretim Hizmetleri

5.3. TEKİRDAĞ İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ İLETİŞİM

İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	(0 282) 258 24 00
BULAŞICI VE BULAŞICI OLMAYAN HASTALIKLAR BİRİMİ Uzm. Ramazan ÇANTA	(0 282) 258 24 00 (Dâhili: 1259)

6. OKUL İÇİ HABERLEŞME LİSTESİ

SIRA NO	TC KİMLİK NO	ADI-SOYADI	GÖREVİ	CEP TELEFONU
1		Suat AYDIN	Okul Müdürü	
2		Nebi ŞAHİN	Müdür Yardımcısı	
3		Damla Nur NEBİ	Rehber Öğretmeni	
4		Fahriye CANER	Anasınıfı Öğretmeni	
5		Havva Dudu MEVSİM	Anasınıfı Öğretmeni	
6		Serap AKIN	Anasınıfı Öğretmeni	
7		Gülşah KAPLAN	Anasınıfı Öğretmeni	
8		Ayşe ÖZKAN	Sınıf Öğretmeni	
9		Fusun ERKMEN	Sınıf Öğretmeni	
10		Özgür ADIGÜZEL	Sınıf Öğretmeni	
11		Müjgan KARAGÖREN	Sınıf Öğretmeni	
12		Nihal ARSLANTAŞ	Sınıf Öğretmeni	
13		İhsan YILMAZ	Sınıf Öğretmeni	
14		Erturun ARSLANTAŞ	Sınıf Öğretmeni	
15		Recep ÜÇGÜL	Sınıf Öğretmeni	
16		Mehmet GÜLŞEN	Sınıf Öğretmeni	
17		Günay AĞIRBAŞ	Sınıf Öğretmeni	
18		Hüseyin OĞUR	Sınıf Öğretmeni	
19		Leyla TOKGÖZ	Sınıf Öğretmeni	
20		Huriye ÇOLAKOĞLU	Sınıf Öğretmeni	
21		Tülay ÖZDEMİR	Sınıf Öğretmeni	
22		Bircan BAYOL	Sınıf Öğretmeni	
23		Veli HIZLI	Sınıf Öğretmeni	
24		Ziya IRMAK	Sınıf Öğretmeni	
25		Sinem COŞKUN	İngilizce Öğretmeni	
26		Burhan TOPÇU	DKAB Öğretmeni	
27		Tilbe ÖZCAN	Özel Eğitim Öğretmeni	
28		Nail Can MUTLU	Özel Eğitim Öğretmeni	
29		Ahmet ORTA	V.H.K.İ.	
30		Ayten AYDIN	Yardımcı Hizmetli	
31		Emre EREN	Yardımcı Hizmetli	
32		Şaban KIR	Yardımcı Hizmetli	
33		Serpil ALP	TYP	
34		Gülhan SEVİMCAN	Özel Güvenlik Görevlisi	
35				
36				

Toplam 34 personel bulunmaktadır.

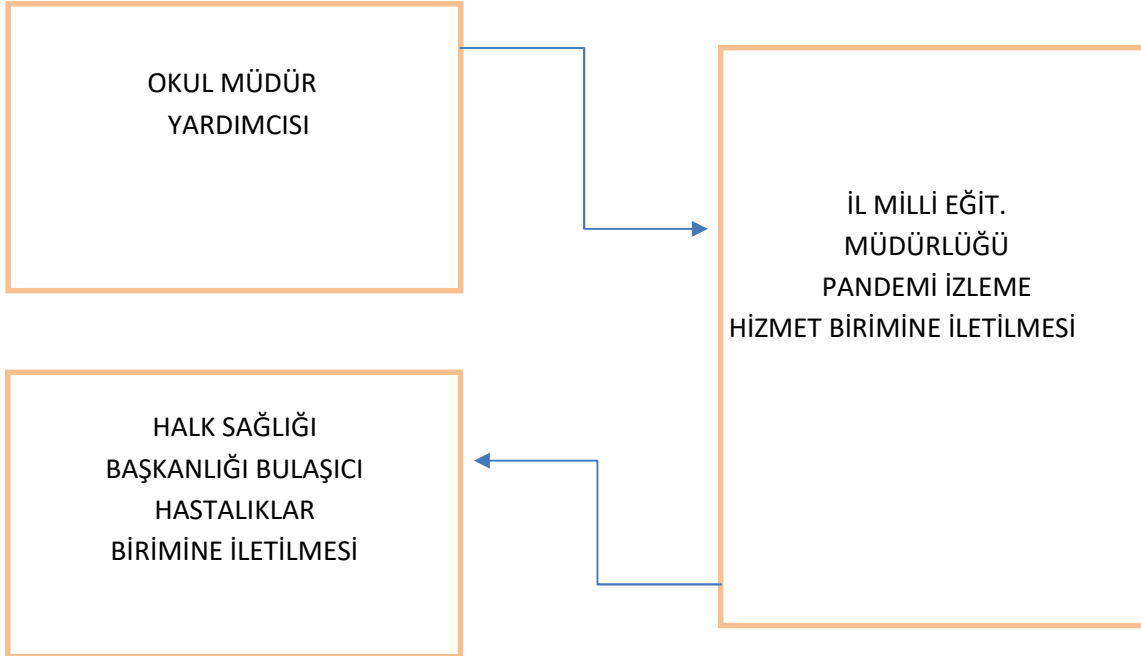
7. MEVSİMSSEL İNFLUENZA AŞISI İÇİN ÖNCELİKLİ RİSK GRUPLARI SAYISAL VERİLERİ

PERSONEL SAYISI	RİSK GRUBUNA GİREN PERSONEL SAYISI	AİLEDE RİSK GRUBUNA GİREN KİŞİ SAYISI
34	1	0

8. CUMHURİYET İLKOKULU MÜDÜRLÜĞÜ ÖĞRENCİ SAYISAL VERİLERİ

TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI	ANASINIFI/A	ANASINIFI/B	ANASINIFI/C	ANASINIFI/D	1/A	1/B	1/C	1/D	2/A	2/B	2/C	2/D	3/A	3/B	3/C	3/D	4/A	4/B	4/C	4/D	4/E	Özel Eğitim S.
571	23	19	21	20	32	30	31	32	27	30	28	26	28	28	28	29	28	27	28	27	20	9

9. OKULLARIN VERİ İLETİŞİM ZİNCİRİ

10. ENFEKSİYON KONTROLÖNLEMLERİ

10.1. KURUMLARDA ÇALIŞANLARA YÖNELİK ENFEKSİYON KONTROLÜ

- ❖ Topluma yönelik enfeksiyon kontrolünde, pandemi döneminden bağımsız olarak, her zaman, enfeksiyondan korunmaya yönelik toplumun farkındalığını artırmak ana amaç olmalıdır.
- ❖ Enfeksiyon kontrolünde el hijyeni ve solunum salgılarına temasın engellenmesi esastır.
- ❖ El hijyeni, sağlık bakım uygulamalarında bulaşıcı ajanların geçişini azaltmak için en önemli uygulamadır
- ❖ El hijyeni terimi suyla sabunla yıkama, ardından kurulama veya alkol bazlı el antiseptiklerinin kullanımını içerir.
- ❖ Eğer ellerde gözle görülür kirlenme varsa veya solunum salgılarına maruz kalınmışsa, alkol bazlı el antiseptiklerinin etkinliği kısıtlı olacağından, eller su ve sabunla yıkanmalı ve kurulmalıdır.
- ❖ Kurulama için tek kullanımlık kâğıt havlular kullanılmalı ve ayakla çalışan kapaklı çöp kutularına atılmalıdır.
- ❖ İnflüzanın bulaşmasında esas yol öksürme, hapşırma esnasında solunum yollarından çıkan damlacıklarının halasyonudur.
- ❖ Ellerin, göz ve burun mukozasından uzak tutulması hastalığın yayılmasını önleyecektir.
- ❖ Öksürürken, hapşırırken veya burun temizlerken, tek kullanımlık mendil ile ağız ve burnun kapatılması ya da kol içine hapşırılıp öksürülmesi, kullanılmış mendillerin çöp kutusuna atılması, sonrasında ellerin su ve sabunla yıkanması etkili enfeksiyon kontrol önlemleridir.

10.2. EĞİTİM KURUMLARINDA YAPILACAKLAR

İnfluenza gibi hava yolu ile bulaşan enfeksiyonların yayılımı kapalı ortamlarda daha kolay olduğu için eğitim kurumlarında hastalığın bulaşmasını engelleyecek önlemlerin alınması, eğitim kurumlarında çalışan tüm personel ve öğrencilerin hijyen kuralları konusunda bilgilendirilmesi gereklidir.

Bu önlemlerin alınması için sağlık çalışanları, okul yönetimi ve öğretmenler, veliler ve öğrenciler arasında iş birliği ve eşgüdümün sağlanması büyük önem taşımaktadır.

Çocuklarda ve yaşlılarda mevsimsel influenza hastalığının klinik tablosunun genç erişkinlere göre daha ağır seyrettiği bilinmektedir.

Çocuklar daha uzun süre çevreye virüs yayarlar ve bulaştırıcıdırlar. Bu iki önemli nedenden dolayı influenza enfeksiyonunda çocuklar önemli bir role sahiptir

Ek olarak el yıkama alışkanlıklarının yeterince sık olmaması, okul ortamında arkadaşları ile oldukça yakın ilişkide olmaları enfeksiyonun bulaşmasını ve yayılmasını kolaylaştırmaktadır.

Öğrencilere aşı yapılması öğrencilerle birlikte çocukların ailelerinde de influenza vakalarını önemli oranda azaltır.

Eğitim kurumlarının influenza sezonunda toplumda enfeksiyonun yayılmasında önemli rol oynaması ve eğitim kurumlarında alınacak önlemlerin hastalığın toplumdaki yayılım hızında azalma sağlaması, eğitim kurumlarına ayrı bir önem verilmesini gerekli kılmaktadır.

Aşağıda sıralanan stratejilerin eğitim kurumlarında uygulanması pandemik influenza'nın toplumsal etkilerini azaltacaktır.

10.2.1. KİŞİSEL KORUYUCU ÖNLEMLERİN EĞİTİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN PERSONEL VE ÖĞRENCİLER TARAFINDAN UYGULANMASI

- ❖ Eğitim kurumlarındaki öğrenci ve çalışanlara yönelik kişisel koruyucu önlemleri anlatan eğitimler düzenlenmelidir. Bu eğitimlerde mevsimsel influenza, IBH belirtileri, hasta kişiden bulaşmanın önlenmesi için yapılacaklar ve pandemik influenza ile ilgili Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan bilgiler anlatılmalı ve aşağıdaki konulardan bahsedilmelidir;
- ❖ Öksürük ya da hapşırık sırasında ağız mendille kapatılmalı ve bu mendil çöpe atılmalıdır. Mendile ulaşılamadığı durumlarda kol içine hapşırılmalı/öksürülmelidir.
- ❖ Kullanılmış mendilleri en yakın çöp kutusuna atmak.
- ❖ Elleri yıkamak influenza ve diğer bulaşıcı hastalıklardan koruyacak en önemli önlemlerdendir.
- ❖ Öksürük, hapşırık sonrası, yemekten önce ve sonra, tuvalet kullanılmışsa, kapı kolu, merdivenlerin tırabzanlarına dokunulmuşsa eller yıkanmalıdır.
- ❖ Doğru el yıkama tekniğini ve enfeksiyon kontrol önlemlerini anlatan posterler, çıkartmalar dikkat çekmek için görünür yerlere (toplu taşıma araçları, hastane girişleri, eğitim kurumları, AVM vb.) asılmalıdır. Sosyal iletişim araçları kullanılarak sürekli bilgilendirme yapılmalı, mümkünse kamu spotları yayınlanmalıdır.
- ❖ Eller, su ve sabunla yıkanmalı, su-sabun temin edilemediği durumlarda alkol bazlı el antiseptiği ile temizlenmelidir.
- ❖ Eller yıkandıktan sonra, tek kullanımlık kâğıt havlu ile kurulayıp, musluk bu havlu ile kapatılmalı ve havlu çöp kutusuna atılmalıdır.
- ❖ Mümkün olduğu kadar öğrenciler ellerini, ağızlarına ve gözlerine temas ettirmemelidir.
- ❖ Mümkün olduğu kadar toplu etkinliklerden kaçınılmalı, yapılacaksa etkinlikler açık havada düzenlenmelidir.
- ❖ Hastalık yayılımını azaltmak amacıyla semptomlar kaybolana kadar hasta kişilerin kalabalık ortamlara girmemesi ve evde istirahat etmesi teşvik edilmelidir.
- ❖ Mevsimsel influenza aşısı konusunda bilgilendirme çalışmaları yapılmalı, risk gruplarının mevsimsel influenza aşısını yaptırmaları teşvik edilmelidir.
- ❖ Ana amaç, sık el yıkama alışkanlığı kazandırmak ve damlacık yayılımını engelleyecek şekilde ağız ve burnun kapatılmasını öğretmek olmalıdır. Potansiyel hastalığın bulaşmasını engellemek için aşağıdaki hijyen kuralları konusunda bilgi düzeyini artırıcı eğitim faaliyetleri yapılmalıdır.

10.2.2. İNFLUENZA BENZERİ HASTALIK VAKALARININ SAPTANMASI VE BİLDİRİMİ

- ❖ Aileler IBH belirtisi olan çocukları eğitim kurumuna göndermemeli ve bu durumdan eğitim kurumu yönetimini haberdar etmelidir. Benzer şekilde öğretmenleri tarafından öğrenciler değerlendirilmeli ve hastalık belirtisi gösteren öğrencilerin eve gitmeleri sağlanmalıdır. Eve gidene kadar öğrencilerin varsa eğitim kurumunun sağlık hizmetleri verilen bölümünde, yoksa diğer kişilerle temasını önleyecek şekilde ayrılmış bir odada gözlem altında tutulması uygun olacaktır. Öğrencilerin eve dönerken toplu ulaşım aracı ya da öğrenci servisini kullanma zorunluluğu olması durumunda öğrencilerin ağız ve burnunun cerrahi maske ya da temiz bir mendille kapatılması uygun olacaktır. Bu durumun okul yönetimine bildirilmesi, hastalığın eğitim kurumundaki durumunun değerlendirilmesi yönünden çok önemlidir.
- ❖ Okul yönetimi, olası influenza vakasına ait öğrenci devamsızlıklarını günlük olarak bildirmelidir. Devamsızlık bilgilerinin kurumlar arası veri akışı yayımlanacak prosedürlere göre yapılacaktır.
- ❖ Hastalık nedeni ile eğitim kurumlarının öğrenci ve personel devamsızlıklarının takip edilebilmesi için çocukları eğitim kurumuna devam etmeyen velilerin devamsızlık nedenlerini günlük olarak eğitim kurumuna bildirmeleri gerekmektedir. Bunun yanı sıra hastalığı nedeni ile rapor olarak devamsızlık yapan öğrencilerin de kayıt altına alınması gereklidir. Bu bilgiler okul müdürü tarafından görevlendirilecek bir müdür yardımcısı ya da bir öğretmen tarafından izlenmeli ve devamsızlık yapan öğrenciler ve personel, öğrencilerin sınıflara göre dağılımı ve bunlardan kaçının INFLUENZA BENZERİ HASTALIK (IBH) nedeniyle gelmediği günlük olarak bildirilmelidir.
- ❖ Sağlık müdürlüğü bu konuda sorumlu tutulan öğretmenlere IBH'nin tanımı, devamsızlık takibinin önemi ve velilerden istenecek bilgiler konusunda kısa bir eğitim vermelidir.
- ❖ Hasta kişilerin 7-10 gün içerisinde iyileşmesi beklenmektedir. Ancak bu süre bazı durumlarda uzayabilmektedir.
- ❖ İnfluenza benzeri hastalık nedeniyle eve gönderilen öğrenci ya da personelin hastalık belirtileri geçene ve kendini günlük faaliyetlerini yapabilecek kadar iyi hissedene dek eğitim kurumuna gelmemesi ve risk grubunda olan kişilerin sağlık kuruluşlarına başvurularının sağlanması tavsiye edilmelidir.
- ❖ İstirahat hem daha kısa sürede iyileşmeyi sağlar hem de hastalığın diğer çocuklara bulaşmasını engeller.
- ❖ Bu dönemde hasta kişilerin mümkün olduğu kadar dışarı çıkmamaları ve kalabalık ortamlardan (sinema, konser, toplu taşıma araçları gibi) uzak tutulmaları konusunda bilgi verilmesi gerekmektedir.

10.2.3. ENFEKSİYON KONTROLÜ İÇİN ÖNLEMLER VE EĞİTİM KURUMUNDA ALINACAK TEMİZLİK ÖNLEMLERİ

- ❖ İnfluenza virüsleri yüzeylerde uzun süre aktif kalabilirler. Ancak temizlik uygulamalarını takiben hızla yok olurlar.
- ❖ Öğrencilerin çok fazla temas ettikleri yüzeylerle (kapı kolları, tuvalet kapıları, lavabo muslukları, bilgisayar klavye ve fareleri, servis kapı kolları ve oturma yerlerinde tutunmaya yarayan kollar vb.) bulaşma gerçekleşebilir.
- ❖ Yemek servisi yapılan eğitim kurumlarında bu yüzeylere sandalyelerin üst kısımları, yemek masaları, turnike kolları da eklenebilir.
- ❖ Bu yüzeylerin günde en az iki kez temizlenmesi hastalığın bulaşmasını önleyici etki gösterecektir.
- ❖ Temizlik yapan kişinin bu işleri yaparken eldiven giymesi gerekmektedir.
- ❖ Eğitim kurumlarında özellikle pandemi dönemlerinde temizliğin sağlanması hastalığın bulaşmasının engellenmesinde önemli rol oynayacağı için her eğitim kurumunda temizliği yapacak personel temin edilmeli ve bu personelin sürekliliği sağlanmalı ve buna yönelik planlamalar yapılmalıdır.
- ❖ İnfluenza gibi solunum yolu ile bulaşan hastalıklardan korunmak için öğrencilerin bir arada bulunduğu mekânlarda (derslik, kantin, yemekhane, spor alanları, okul servisleri vb.) aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi önem arz etmektedir.
- ❖ Eğitim kurumlarında sınıflar, öğretmen odası ve diğer odalar, hava akımını sağlayacak şekilde sık sık havalandırılmalıdır.
- ❖ Okul ve kreş gibi toplu yaşam alanlarında oyun parkı, oyuncaklar, çocuk karyolası, etajer, sandalye, yemek masası, pencere kenarı, kapı kolu gibi sık temas edilen yerler deterjanlı su ile günlük temizlenmelidir.
- ❖ Sık kullanılan ve canlı influenza virüslerinin bulunabileceği yüzeylerin (kapı kolları, bilgisayar klavyesi, cep telefonu ya da kablolu telefon ahizeleri, televizyon uzaktan kumandaları, sandalye, masa ve sıralar vb. yüzeyler) dezenfeksiyonu için Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen oranda sulandırılmış çamaşır suyu yeterlidir.
- ❖ Temizlik, temiz alandan kirli alana doğru yapılmalıdır.
- ❖ Temizlik malzemeleri her bölüm için ayrı olmalı ve temizlik malzemeleri kendi ambalajlarında ya da etiketlenmiş olarak saklanmalıdır.
- ❖ Temizlik için kullanılan malzemeler ıslak bırakılmamalıdır. Temizlik bitiminde malzemeler uygun şekilde yıkanıp kurutulmalıdır. Temizlik malzemeleri ve paspaslar mutlaka kuru olarak, mümkünse ayrı bir oda/bölmede saklanmalıdır.
- ❖ Temizlik için kullanılacak çamaşır suyunun sulandırılma işlemi günlük olarak yapılmalıdır. Temizlik için hazırlanan bu su, fazla kirlendiğinde veya bir bölümden başka bir bölüme geçerken değiştirilmelidir.
- ❖ Zemin ve koridorlar günlük olarak ve/veya kirlendikçe paspaslanmalı, ardından kurulanmalıdır.
- ❖ Lavabo temizliği: Lavabo ve etrafı günlük ve görünür kirlenme oldukça su ve deterjan ile temizlenmeli, çamaşır suyuyla dezenfekte edilmelidir.

- ❖ Orta şiddetli bir pandemide yaklaşık beş kişiden birinin hasta olması beklenmektedir.
- ❖ Kurumda çalışan personelin de hasta olabileceği ya da hastasına bakabilmek için evde kalabileceği göz önüne alınarak, kurumda çalışanların işe gelmemeleri durumunda hizmetin sürdürülebilmesine yönelik personel planlaması yapılmalıdır.

10.2.4. PANDEMİ DÖNEMİ

- ❖ Pandemi öncesi dönemde önerilen enfeksiyon korunma ve kontrol önlemlerine ek olarak; Pandemi ve korunma ve kontrol önlemleri konusunda sosyal iletişim araçları kullanılarak daha fazla bilgilendirme yapılmalıdır. Bilgi kirliliğinden kaçınılmalıdır.
- ❖ Hasta kişilerin bulaştırıcılığı geçene kadar kapalı alanlarda cerrahi maske kullanımının teşvik edilmesi sağlanmalıdır. Pandemi döneminde hasta ve sağlıklı kişilere (özellikle risk grubunda olanlarda) mümkün olduğunca evde kalması ve halka açık alanlardan uzak durması önerilmelidir.
- ❖ Pandemi döneminde hasta ve sağlıklı kişiler; virüsün ve hastalığın yayılımını azaltmak için tokalaşma, sarılma, öpüşme gibi sosyal selamlaşma alışkanlıklarını azaltmalıdır.
- ❖ Damlacık yolu bulaşmasını önlemek için hasta kişilere bir metreden fazla yaklaşımdan kaçınılmalı, daha yakın temas veya pandemi durumunda hasta kişinin odasına cerrahi maske ile girilmelidir.
- ❖ Kalabalık ortamda uzun süre kalınmasına neden olabilecek konser, tiyatro, toplantı, sinema gibi kapalı alan aktiviteleri sağlık otoriteleri önerilerine uygun şekilde ertelenmelidir.
- ❖ Devamsızlıklar ve iş gücü kayıpları göz önüne alınarak, gereğinde eğitim kurumu ve iş yerlerinin çalışmalarına ara verilmelidir.
- ❖ Evde bulunan hasta kişi/kişilerin diğer ev halkına hastalığı bulaştırmasını engellemek amacıyla hastanın ortak kullanım malzemelerinin (havlu, tabak, bardak vb.) ayrılması, aynı kaptan yemek yenilmemesi, odasının ayrılması ve ev içindeki ortak yaşam alanlarında hasta kişinin cerrahi maske takması sağlanmalıdır.
- ❖ Vaka tanımı belirlenerek, farklı iletişim kanalları aracılığı ile (afiş, broşür, internet, kısa mesaj gibi) semptomu olan kişilerin hangi durumlarda hangi sağlık kurumuna başvuracağı konusunda bilgilendirme yapılmalıdır.
- ❖ Hasta kişiler bulaşın engellenmesi amacı ile zorunlu haller olmadıkça toplu yaşam alanlarından uzak durmalı, halka açık alanlarda (toplu taşıma araçları, bekleme salonları, alışveriş mekânları gibi) solunum salgılarını bulaştırmamak ve çevresel kirlenmeyi azaltmak amacıyla cerrahi maske takmalıdır.

10.2.5. PANDEMİ SIRASINDA EĞİTİM ÖĞRETİME ARAVERİLMESİ

- ❖ Pandemi sırasında eğitim kurumlarında pek çok hafif vaka ile karşılaşılabilir. Bu hafif vakalar gözden kaçabilir ve yeterli korunma ve kontrol önlemleri alınamayabilir. Bu durum hastalığın yayılımında önemlidir ve çocukların evlerindeki bireylere bulaştırma olasılığını artırmaktadır.
- ❖ Evlerde risk grubuna diyabet, kalp hastası, dâhil kişilerin bulunması ağır vakaların ortaya çıkmasına yol açabilecektir. Diğer yandan çocukların hastalanması nedeniyle bazen aile bireylerinden birisinin çocuğuna bakmak için işe gitmemesi, hatta bu bireyin hastalanarak işe gitmemesi gibi sosyal ve ekonomik zararlara da neden olabilmektedir.
- ❖ Eğitim kurumlarında eğitim ve öğretime ara verilmesi; eğitim kurumlarındaki öğrenciler ve yöneticiler dâhil tüm personelin eğitim kurumundaki faaliyetlerini geçici süre durdurularak herkesin evlerine gönderilmesidir.
- ❖ Bu karar verilirken yerel sağlık yönetimi bölgedeki hastalık görülme durumuna göre Sağlık Bakanlığı'na danışarak mülki amire öneride bulunur.

Eğitim ve öğretime ara verme kararı alınmadan önce aşağıdaki soruların da yanıtlanması gerekmektedir:

- Öğrencilerde ya da eğitim kurumunda çalışanlarda konfirme vaka saptanmış mıdır?
- Okula yakın bir başka okulda salgın saptanmış mıdır?
- Eğitim ve öğretime yeniden başlanmasında göz önüne alınacak ölçüt ya da durum olarak saptanan belirleyici ne olacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verme süresi ne kadar olacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verildiği sürece eğitimin devamı için ne tür önlemler alınacaktır?
- Ailelerle ve öğretmenlerle eğitim ve öğretime ara verme sonrası iletişim nasıl sağlanacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verilen eğitim kurumlarının ğrencilerinin sosyal aktiviteleri için yapılandırılmış bir program mevcut mudur?
- Eğitim kurumlarında yapılan sosyal ve sportif faaliyetlerin sürdürülmesinde alınacak tedbirler neler olacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verildiğinde çocukların ev bakımını sağlayacak veliler için alınmış idari ve sosyal tedbirler neler olacaktır? Bu nedenle işe gelemeyen velilerin iş ortamında yaratacağı eksiklikler için ne tür tedbirler alınacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verilmesi durumunda edinilmesi gereken kazanımlar nasıl olacaktır?

Okullarda eğitim ve öğretime ara verilmesi durumunda okullar açılmadan önceki dönemde tekrar temizlik yapılması gereklidir.

11. TOPLU YAŞAM ALANLARI İÇEREN KURUM/KURULUŞLAR İÇİN PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET PLANI KONTROLLİSTESİ

Okullar, yatılı sosyal hizmet kuruluşları, yurtlar, geçici barınma merkezleri, pansiyonlar vb. toplu yaşanan kapalı ortamlarda solunum yolu ile bulaşan hastalıklar toplumdan daha fazla risk oluşturmaktadır. Pandemi sürecinin yönetiminde; ne tür olanaklara sahip olduğu, ne yapılması ve ne zaman yapılması gerektiğinin bilinmesinin cevapları önemlidir. Bu nedenle pandemik influenza için faaliyet planları bulunmalıdır. Toplu yaşam alanları içeren kurum/kuruluşlarda pandemiye hazırlık aşamasında yapılması gerekenlerin kontrolü Tablo 9’da yer alan liste kullanılarak yapılmalıdır.

No	Kontrol Edilmesi Gerekenler	Evet	Hayır
1	Pandemik influenza faaliyet planı hazırlandı mı?	✓	
2	Pandemi faaliyet planı hazırlanması için bir koordinatör ve ekip belirlendi mi?	✓	
3	İl sağlık müdürlüğü ile koordineli olarak hazırlanacak “İletişim Planı” kapsamında; pandemi durumunda il sağlık müdürlüğüne bildirim yöntemi ve sorumlusu(ları) ve yedekleri belirlendi mi?	✓	
4	İl sağlık müdürlüğü ilgili sorumluları ile ilgili bilgiler alındı mı?	✓	
5	Kurum içi iletişim planı hazırlandı mı?	✓	
6	Kurumda çalışan toplam personel sayısı belirlendi mi?	✓	
7	Kurumda çalışan sağlık personeli sayı ve unvanı ile ilgili bilgiler belirlendi mi?	✓	
8	Pandemi durumunda hastanede yatarak tedavisi gerekmeyen hastaların takip ve izolasyon alanı belirlendi mi?	✓	
9	Pandemi durumunda hasta izolasyonu veya hastaların belirlenen alana toplanmasının yönetimi için planlama yapıldı mı?	✓	
10	Pandemi durumunda hastanede yatarak tedavisi gereken hastalar için hastaneye sevk planı hazırlandı mı?	✓	
11	Kurumda alınması gereken enfeksiyondan korunma ve kontrol önlemlerini uygulamaya yönelik yöntemler belirlendi mi?	✓	
12	Kurumda çalışan ve ikamet eden kişilere pandemik influenza ile ilgili eğitimler verildi mi?	✓	
13	Kişisel koruyucu ekipman ihtiyacına ve teminine yönelik planlama yapıldı mı?	✓	
14	Rutin işlerin idamesi için yedek/ek personel belirlendi mi?	✓	
15	Kurum şartları değerlendirilerek ziyaretçilere yönelik planlama yapıldı mı?	✓	
16	Pandemi durumunda ihtiyaç duyulabilecek temel yaşam malzemelerinin (su, gıda, temizlik malzemesi vb.) sağlanmasına yönelik planlama yapıldı mı?	✓	
17	Kurum mevzuatı değerlendirilerek ailesinin yanına gönderilmesi mümkün olanlara yönelik planlama yapıldı mı?	✓	
18	İhtiyaç duyulan malzeme ve hizmet temini için mali kaynak belirlendi mi?	✓	

12. PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET ŞEMASI

12.1 PANDEMİ ÖNCESİ YAPILMASI GEREKEN FAALİYETLER

PANDEMİ ÖNCESİ YAPILMASI GEREKEN FAALİYETLER	
İş yerinde faaliyet planını yapacak koordinatör ekibin belirlenmesi	Koordinatör komisyonun/ekibin belirlenmesi
Kurumumuzdaki çalışan ve sayısının belirlenmesi ve iletişiminin sağlanması	Kurum içi Müdürlüğümüzün teşkilat şemasının listelenmesi ve koordineli bir şekilde çalışılabilmesi için iletişim numaralarının alınması
Kurum dışı iletişimin sağlanması	İlçe Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı ve Bulaşıcı olmayan Hastalıklar birimi iletişim numaralarının alınması.
Öncelikli sağlık hizmeti alacak personelin belirlenmesi	Kurumumuzda çalışan personelin hastalıktan korunması için risk gruplarının belirlenmesi
Aşılanma ve antiviral ilaç kullanımı	Mevsimsel influenza aşısı konusunda bilgilendirme çalışmaları yapılmalı, risk gruplarının mevsimsel influenza aşısını yaptırmaları teşvik edilmelidir.
Sık el yıkama alışkanlığı kazandırmak ve damlacık yoluyla yayılımını engellemek	Potansiyel hastalığın bulaşmasını engellemek için aşağıdaki hijyen kuralları konusunda bilgi düzeyini artırıcı eğitim faaliyetleri yapılmalıdır. Öksürürken, hapşırırken ve burnunu temizlerken tek kullanımlık mendiller ile ağız ve burnu kapatmak ya da kol içine hapşırıp öksürmenin önemini öğretmek. Kullanılmış mendilleri en yakın çöp kutusuna atmak. Öksürdükten, hapşırdıktan, mendil kullandıktan sonra, solunum salgılarıyla ve kirli yüzeylerle (solunum salgılarıyla kontamine olmuş yüzeyler) temas ettikten sonra elleri yıkamak. Elleri yıkamadan göz ve burun mukozasına temastan kaçınmak. Doğru el yıkama tekniğini ve enfeksiyon kontrol önlemlerini anlatan posterler, afişler vb. dikkat çekmek için kurumda görünür yerlere asılmalıdır. Sosyal iletişim araçları kullanılarak sürekli bilgilendirme yapılması, mümkünse kamu spotları yayınlanması. Hastalık yayılımını azaltmak amacıyla semptomlar kaybolana kadar hastakişilerin kalabalık ortamlara girmemesi sağlanmalı ve evde istirahat etmesi teşvik edilmelidir.
Pandemi Faaliyet Planının Kurumsallaşması	Güncellenebilir şekilde pandemi faaliyet planının hazırlanması ve plan hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılması
Eğitim organizasyonu	Kurum içinde sağlık hizmetleri sorumlusunun güncel eğitim materyalleri verileri ile eğitim vermesi.
İşyerinin, araç gereç temizliğinin ve kişisel hijyen konusunda eğitim planlanması	İşyerinde temizlik işinde çalışan personelin hijyen eğitimi almamışlarsa almalarının planlanması ve eğitim almalarının sağlanması.

12.2 PANDEMİ SIRASINDA YAPILMASI GEREKENLER FAALİYETLER

PANDEMİ SIRASINDA YAPILMASI GEREKENLER FAALİYETLER	
Pandeminin okulumuz üzerinde olabilecek etkisinin en aza indirilebilmesi için pandeminin yayılım hızını izlemek	Sağlık Bakanlığı web sayfasının takip edilmesi. Çalışan personelin bilgilendirme toplantılarına katılımının sağlanması. Okulumuzda devamsızlık yapan öğrencilerin takibinin yapılması, bildirimlerinin İş Sağlığı ve Güvenliği birimine bildirilmesi.
İşe devamlılığın sağlanabilmesi amacıyla çalışanların hastalıktan korunma stratejilerini uygulamaya koymak	Bulaşmanın önlenmesi için hasta kişilerin izin alarak evde istirahat etmesi sağlanmalı. Hasta kişi çalışmakta ısrar ediyorsa cerrahi maske takması ve hasta kişilere yaklaşırken cerrahi maske takılması, 1 metreden uzak mesafede durulması için uyarıların yapılması Çalışanların çalışma saatleri içinde çok yakın mesafede bulunmaması ve gerektiğinde cerrahi maske kullanmaya teşvik edilmesi Yapılacak toplantıların kısa tutulması ve mümkün olduğunca az katılımcı ile yapılması Kişiler arası temasın azaltılması (tokalaşma, yakın mesafe konuşma, sosyal öpüşme, kalabalık ortamda yapılacak faaliyetler) ve öksürme hapşırma konusunda çalışanların bilgilendirilmesi. Enfeksiyondan korunma ve kontrolde kullanılacak malzemelerin dağıtılması ve ulaşılabilir olması.
Çalışanların ve öğrencilerin sağlığının korunması için özellikle risk grubundan olanların, hastalık riski açısından değerlendirilmesi	Risk grubunda bulunan ya da aile fertlerinden birinde risk bulunan bireylerin tespit edilmesi Risk grubunda olan kişilerin korunma önlemlerinin(cerrahi maske kullanması vb.) alınması. Risk grubunda olanlar başta olmak üzere tüm çalışanların günlük hastalık izinleri takibinin yapılması. Hastalık belirtileri gösteren kişilerin derhal birinci basamak sağlık kuruluşuna yönlendirilmesi.
Okulun araç ve gereç temizliğini sağlamak	Bulaş riski taşıyan alan (yemekhane, lavabolar) ve eşyalar(telefon, bilgisayar, masa, kapı kolları) temizlik personelleri tarafından Sağlık Bakanlığının hazırladığı yönerge ve talimatlara uyularak en az günde bir kez sabun, deterjan yada %0.5 lik çamaşır suyuyla temizlenmesi ve kontrol edilmesi. Evraklarının saklanması.
Çalışanların çalışma verimini korumak ve ruhsal sorunlarını en aza indirebilmek için destek sağlamak	Çalışanların psikososyal durumları takip edilmesi Bu konuda hizmet veren kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapılarak sosyal hizmet ve sosyal yardım sağlanması

12.3 PANDEMİ SONRASI YAPILACAK FAALİYETLER

PANDEMİ SONRASI YAPILACAK FAALİYETLER	
Pandemi Planının Raporlanması Ve Revizyonu	Çalışanlardan geri bildirim alınarak fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıpların saptanması, listelenmesi, öneriler geliştirilerek raporlanması. Plandaki aksamalar ve giderilmesi gereken eksikliklere göre pandemi faaliyet planında revizyona gidilmesi ve yeni olabilecek pandemiye hazırlıklı olunması